

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Versijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam.*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

De wijze van ondertekening van de accountantsverklaring

Vogel, D r s. J. — In het nummer van februari 1961 van het M.A.B. komt een artikel voor van Prof. A. M. van Rietschoten over de ondertekening van de accountantsverklaring in het geval meerdere accountants onder een gemeenschappelijke naam optreden; daarin wordt de voorkeur uitgesproken voor ondertekening uitsluitend met de gemeenschappelijke naam. In dit artikel stelt Vogel dat de problematiek in wezen ligt in de vraag wie de verklaring afgeeft, het kantoor of de accountant. De schrijver meent dat de verklaring wordt gegeven door de accountant, die daarbij gezag ontleent onder meer aan de reputatie van zijn kantoor. Uit dien hoofde verdient de wijze van ondertekening waarbij onder de gemeenschappelijke naam de persoonlijke naam wordt gezet, de voorkeur. Motiverend wordt gewezen op de persoonlijke handtekening als de enige ware handtekening; bovendien brengt de wellevendheid mede, dat men in het openbaar tredend zich bekend maakt.

A II - 4 *Maandblad voor accountancy en bedrijfshuishoudkunde, oktober 1961*
E 635.451 : E 741.23

IV. LEER VAN DE CONTROLE

The development of Auditing Standards and Techniques for EDP Systems

Woods, R. A. — In dit uitvoerige artikel wordt ingegaan op de wijziging van inzichten met betrekking tot de accountantscontrole van systemen van automatische informatieverwerking. Hierbij worden een groot aantal artikelen en enkele boeken, welke sinds 1954 op dit gebied zijn verschenen, aangehaald en van commentaar voorzien.

Zowel bij de interne als externe accountantscontrole doen zich nieuwe vraagstukken voor. Van fundamenteel belang is het vraagstuk van het volgen van de bewerking van de basisgegevens tot eindgegevens zoals deze in de jaarrekeningen en andere financiële overzichten zijn vastgelegd. Naarmate de efficiëntie van de rekenmachines toeneemt zal het volgen van de verwerking vermoedelijk moeilijker worden. Problemen doen zich eveneens voor op het gebied van de interne-controlemiddelen. Op deze middelen wordt nader ingegaan voor wat betreft de controle van de invoer, verwerking en afvoer van gegevens bij rekenmachines terwijl tevens aandacht wordt besteed aan de noodzaak tot scheiding van functies.

In tegenstelling tot een aantal jaren geleden wordt thans een grondige kennis van de accountant van het automatische verwerkingsproces dringend gewenst geacht, opdat hij het door de cliënt toegepaste systeem naar waarde kan schatten.

A IV - 3 *N.A.A. Bulletin, september 1961, section 1*
E 635.451 : E 741.23

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Documentatie

Ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van het Nederlands Instituut voor Documentatie en Registratuur (N.I.D.E.R.) heeft de redactie van het Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie een extra nummer doen verschijnen, dat geheel gewijd is aan de documentatie. Het nummer wordt ingeleid door een voorwoord van de Minister van Economische Zaken.

Nadat enige bedrijfsleiders hun mening over het „waarom” van de documentatie hebben gegeven volgt hierop een commentaar door een vijftal deskundigen. Vervolgens bespreken de secretaris en de directeur van het N.I.D.E.R. de werking en de geschiedenis van de vereniging.

In het volgende deel van het jubileumnummer neemt een drietal deskundigen de beheersdocumentatie onder de loep: A. Coers schrijft over de registratuur in een middengrote onderneming, M. J. Dreese bespreekt de taak en de plaats van de bedrijfsarchivaris en E. Jans geeft enige praktische overwegingen rondom een technisch archief.

A. van der Laan geeft een beeld van de documentatie van de overheid, waarop het bedrijfsleven te allen tijde kan terugvallen. Ir. F. W. R. Wijbrans schetst de verhouding van het literatuuronderzoek voor de research tot de documentatie. F. G. Hupse bespreekt de documentatie in het kleine technische handelsbedrijf.

Het jubileumnummer wordt besloten met een artikel van Dr. O. A. Guinau over de reprografie, hetgeen alles is wat de fototechnische kopieertechnieken betreft.

Ba III - 2 *Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, extra nummer oktober 1961*
E 732.5

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

De fiscus en het substantialisme: een macro-economisch gezichtspunt

Andriessen, Prof. Dr. J. E. — Het rapport van de Vereniging voor Belastingwetenschap inzake substantialistische opvattingen op het fiscale terrein geeft de schrijver aanleiding onder meer twee hoofdbezwaren tegen een fiscaal substantialisme naar voren te brengen.

Het eerste heeft betrekking op de rechtvaardigheid bij het eventueel hanteren van correctiestelsels. Gerangschikt naar de ernst van de schade ten gevolge van kruipende inflatie, staat het bedrijfsleven, dat immers vele afwentelingsmogelijkheden heeft, bepaald niet vooraan. Bovendien hebben ondernemingen met de N.V.-vorm niet te lijden van de bij inflatie automatisch zwaarder wordende belastingdruk als gevolg van de progressie. Echter ook in het algemeen, ongeacht prioriteiten, acht de schrijver het bepaald ongewenst met het invoeren van aan indexcijfer gekoppelde herleidingsstelsels verder te gaan dan enkele, nu voorkomende uitkeringen in het kader van de sociale verzekering.

De reden hiervan brengt hem tot het tweede punt, namelijk de noodzaak van inflatiebestrijding. Het invoeren van herleidingsstelsels, van welke aard ook, verzwakt de weerstand tegen inflatie; glijdende loonschalen bv. kunnen de inflatie in de hand werken. Indien nu het bedrijfsleven gedekt zou zijn tegen alle gevolgen van inflatie-ontwikkelingen waaraan het zelf via de bestedingen of beloningen mede debet is, vervalt elke belangstelling voor en elke rem op de veroorzaking van de inflatie. De door de overheid geëiste discipline van het bedrijfsleven op het macro-economische gebied van lonen en prijzen kan niet samengaan met fiscale tegemoetkomingen indien de prijsontwikkeling onverhoopt ongunstig verloopt. Prof. Andriessen concludeert dat het niet zinvol is het huidige fiscale systeem te vervangen door iets met ten minste even grote gebreken.

Ba IV - 7 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, oktober 1961*
E 136.322.1 : E 332.423

Afschrijvingen, fiscaal beschouwd

Het nummer van 28 oktober 1961 van het Weekblad voor Fiscaal Recht is geheel gewijd aan de fiscale afschrijvingen. W. E. Kremer schetst de ontwikkeling van de fiscale afschrijving. J. E. A. M. van Dijk behandelt het begrip bedrijfsmiddel in het Besluit Inkomstenbelasting. J. H. Drent onderzoekt het verband tussen omvang en methode van afschrijven enerzijds en de foutenleer anderzijds. L. Stil bespreekt de toekomst der fiscale winst.

Ba IV - 7 *Weekblad voor Fiscaal Recht, 28 oktober, 1961*
E 136.341.6

Vervroegde afschrijving

Sikkelerus, Mr. W. P. van — Allereerst bespreekt de schrijver de begrippen bedrijfseconomische en commerciële afschrijving. Onder afschrijving in bedrijfseconomische zin wordt verstaan het toerekenen van de kosten van de verbruikte werkeenheden aan de met die werkeenheden behaalde opbrengst. Commerciële afschrijving is het boeken van een waardevermindering, waaronder dus ook valt de afschrijving wegens economische veroudering. De vervroegde afschrijving zoals deze geregeld is in het Besluit Inkomstenbelasting zal meestal tot de afschrijvingen wegens economische veroudering moeten worden gerekend.

Het instituut van de vervroegde afschrijving, ingevoerd in 1950, had als doel de financiering van nieuwe investeringen te vergemakkelijken en zodoende modernisering en ex-

pansie van het Nederlandse productieapparaat te bevorderen. De belastingvermindering welke er een gevolg van is betekent slechts een tijdelijke verlaging van belastingdruk in de eerste jaren van gebruik van het duurzame produktiemiddel, in latere jaren haalt de fiscus dit weer in. Het vermogen dat aldus tijdelijk in het bedrijf blijft dient als vreemd vermogen te worden beschouwd.

Tenslotte bespreekt de schrijver 2 fiscaaltechnische aspecten van de vervroegde afschrijving: de beperking van de vervroegde afschrijving tot $\frac{1}{3}$ van de aanschaffingskosten en de vrijheid van de ondernemer met betrekking tot het al dan niet gebruik maken van de mogelijkheid tot vervroegde afschrijving.

Ba IV - 7
E 136.341.6

Weekblad voor Fiscaal Recht, 28 oktober, 1961

Een eerste poging ter effectuering van het concurrentiebeleid in de Europese Economische Gemeenschap

Schouten, D. r. C. H. — De Europese Commissie heeft in het najaar 1960 bij de Raad van Ministers van de Europese Economische Gemeenschap een ontwerp voor een eerste verordening benevens een memorie van toelichting ingediend over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag van Rome, welke betrekking hebben op mededingingsregelingen en machtsposities. De voornaamste in de memorie genoemde aspecten waarvoor het ontwerp een oplossing tracht te geven zijn de vergroting van de documentatiemogelijkheden voor de uitvoerende instanties, een bevredigende rechtszekerheid voor de ondernemingen, een overgangsregime voor bestaande mededingingsregelingen en het verzekeren van een voldoende homogeen beleid in de zes lid-staten. Het kardinale punt van de voorgestelde verordening is dat de Commissie in art. 1 het beginsel van de verbodswetgeving tot uitgangspunt en hoofdregel heeft verklaard, zoals ook reeds in art. 85 van het Verdrag is vastgelegd. Evenwel wordt in volgende bepalingen dit beginsel uitgewerkt in een richting die in Nederland, waar de Wet op de economische mededinging in beginsel misbruikwetgeving is, vrijwel algemeen als juist wordt aanvaard, t.w. toetsing van het individuele geval en de noodzakelijkheid van een uitspraak in concreto om de betrokken regeling verboden en nietig te doen zijn. Bestaande regelingen kunnen voorlopig hun geldigheid behouden en nieuwe regelingen kunnen een voorlopige geldigheid verwerven waarbij echter een verzoek tot ontheffing van art. 1 vereist is. Deze verzoekplicht verzekert de uitvoerende instanties van het vereiste documentatiemateriaal. Ter wille van een homogeen beleid is de Europese Commissie bij uitsluiting bevoegd verklaard beslissingen te nemen inzake verzoeken om dispensatie, terwijl de ontwerp-verordening er tevens naar streeft de samenwerking tussen de Commissie en de nationale autoriteiten te verzekeren. Nadat de schrijver o.a. ook het advies in deze van de Commissie voor internationale sociaal-economische aangelegenheden van de Sociaal-Economische Raad heeft gememoreerd, wordt in het besluit van zijn betoog als voornaamste struikelblok voor dit ontwerp genoemd de verplichting tot indiening van een verzoek om ontheffing en de daarmee verband houdende aanmeldingsplicht voor de belangrijkste categorieën van bestaande mededingingsregelingen e.d. In de plaats daarvan is gepleit voor een systeem dat gebaseerd is op het klachtrecht voor kartelgenoten en derden, waaronder lid-staten, en op de bevoegdheid van de Commissie ook uit eigen beweging op te treden.

Ba IV - 9
E 433.421 : E 626.331

De Naamloze Vennootschap juni/juli en augustus 1961

V. LEER VAN DE FINANCIERING

De converteerbare obligatie

Prins, S. W. — Wanneer de kapitaalmarkt zich voor de uitgifte van aandelen of obligaties minder goed leende namen de geldnemers vroeger hun toevlucht tot de converteerbare obligatie, waarin in de ogen van de geldgevers de mobiliteit van het aandeel zowel als de veiligheid van de obligatie was belichaamd. De laatste tijd kozen de geldnemers de converteerbare obligatie veeleer vanwege de fiscale voordelen voor de naamloze vennootschap zelve: de rente is fiscaal aftrekbaar, terwijl de eventuele omzetting in aandelen geschiedt op een, de onderneming passend, tijdstip en met een behoorlijk agio, waardoor een fiscaal aantrekkelijke reserve ontstaat. Bij de uitgifte van converteerbare obligaties is het de bedoeling om mettertijd tot conversie over te gaan. Van de 50 officieel genoteerde converteerbare obligatieleningen zijn er echter niet minder dan 24 waarbij vervroegde aflossing te allen tijde kan geschieden, hetzij omdat dit in de prospectus is voorbehouden, dan wel, omdat de datum van vervroegde aflossing is ingegaan. De toepassing van de clause van de vervroegde aflosbaarstelling kan het conversierecht volkomen waardeloos maken. Niettemin heeft de belegger deze eenzijdige voorwaarde tot nu toe geaccepteerd, omdat men vertrouwen had in de redelijkheid van de debiteur. Onlangs is echter een con-

verteerbare lening vervroegd afgelost, na slechts één jaar te hebben uitgestaan. De auteur acht vervroegde aflossing, zelfs onder aanbidding van een verlaagde conversiekoers onjuist. Ook de periodieke uitloting zou hij bij voorkeur willen zien opgeschort tot na het verstrijken van de conversieperiode. In elk geval acht hij het wenselijk, dat de mogelijkheid van vervroegde aflossing vervalt zolang het conversierecht van kracht is.

Ba V - 3a
E 325.242

Economisch-Statistische Berichten, 4 oktober 1961

Investitionsentscheidungen in der Atomwirtschaft

Baur, W. — Betoogd wordt dat het aanzienlijke vermogensbeslag dat energie-opwekking d.m.v. atoomsplitsing voor het bedrijf medebrengt, tot bijzondere aandacht voor het probleem van de investeringsbeslissing noopt. Aan de hand van een voorbeeld uit de praktijk (de keuze tussen energie-opwekking volgens de conventionele en de nucleaire methode) wordt gewezen op enkele specifieke punten van verschil in het schattingselement. Dit wijkt bij de nucleaire methode aanzienlijk af van de conventionele en vloeit zowel uit onzekerheden t.a.v. de techniek als uit die t.a.v. het economisch rendement voort. Voor wat de kostenverschillen betreft, hebben deze betrekking op de aanschaffkosten van de produktiemiddelen, de aanwendingsduur en de kosten van de brandstoffen. Betoogd wordt dat de mate aan zekerheid bij de schattingsfactoren in geval van energie-opwekking volgens de conventionele methode aanzienlijk groter is dan bij de nucleaire. Op bepaalde aspecten wordt uitvoeriger ingegaan.

Ba V - 7
E 641.26 : E 241.4

Industrielle Organisation, nr. 9, 1961

Why measure return on capital?

Livingstone, W. G. en Brown, R. C. — In dit artikel wordt de vraag behandeld welke betekenis de rendementsbepaling voor de onderneming heeft. In kort bestek worden een tiental punten behandeld. Met nadruk brengen de auteurs naar voren dat de rendementsbepaling niet tot de investeringen in de vaste activa mag worden beperkt, doch zich evenzeer over de liquiditeiten moet uitstrekken: het gaat erom dat het beschikbare vermogen zo doelmatig mogelijk wordt aangewend. Zonder de kennis van hetgeen het geïnvesteerde vermogen opbrengt, zal het volgens de auteurs, niet mogelijk zijn een efficiënte bedrijfsvoering tot stand te brengen.

Ba V - 7
E 641.26: E 241.4

N.A.A. Bulletin, september 1961, section 1

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Self-service in soft goods

Tallman, G. B. en Blomstrom, B. A. — Vooral sedert 1955 heeft een snelle groei plaatsgevonden van winkels welke op basis van de zelfbediening textielgoederen met een lage winstmarge verkopen. De kenmerken van deze bedrijven zijn, naast het zelfbedieningselement, o.m. lagere verkoopkosten, een aanzienlijk grotere omzetsnelheid, het voortdurend brengen van nieuwe goederen alsmede een prijsniveau dat is afgestemd op de lagere inkomensgroepen. Meestal zijn deze winkels ook des avonds geopend; zij zijn van grote afmetingen, vestigen zich in toenemende mate in shopping centers en beschikken over een aanzienlijke parkeeraccommodatie. De gevolgen van deze nieuwe verkoopmethode voor de bestaande detailhandel in textielgoederen, kunnen verschillende vormen aannemen: zo is het denkbaar dat bij talrijke textielgoederen de gemiddelde winstmarges aanzienlijk zullen dalen. Betoogd wordt dat het opnemen of buitensluiten van de zelfbedieningszaak in textielgoederen van groot belang kan zijn voor het welslagen van het shopping center: in vele gevallen zullen zij de supermarkt in levensmiddelen qua wervingskracht kunnen overvleugelen. Voorts is men er recentelijk toe overgegaan het assortiment in textielgoederen aan te vullen met levensmiddelen en vice versa. Het artikel behandelt vervolgens in kort bestek het verhuizen van bepaalde „afdelingen” (departments) van de zelfbedieningswinkel in textielgoederen, de ontwikkeling van de normen van prijsstelling, de financiering, de optimale grootte der winkelruimte alsmede de mogelijke ontwikkeling in de toekomst.

Ba VI - 9
E 635.344.21

Journal of Marketing, oktober 1961

Directie en aandeelhouders in de open vennootschap

Ven, Prof. Dr. F. J. H. M. van der — Met het toenemend gebruik van de N.V.-vorm is de vermogensverschaffer veelal verder van de dagelijkse leiding der onder-

neming af komen te staan. De ondernemer draagt weliswaar nog altijd risico zij het niet noodzakelijk vermogens- maar wel inkomensrisico, en dient naar winst te streven, maar zijn maatschappelijke functie is veranderd en wordt gekarakteriseerd door de verantwoordelijkheid die een leider van een sociaal geheel draagt. Het ontstaan van het managertype hangt nauw samen met bepaalde structuurveranderingen, zowel van de maatschappij in haar geheel als van het ondernemingswezen. Hierbij wordt gewezen op de beïnvloedingen welke van de overheid uitgaan, terwijl voorts het winststreven voor de economische activiteit in haar algemeenheid, niet meer als de allesbeheersende norm wordt gezien. De essentie van het ondernemerschap is van de aandeelhouder overgegaan op de rechtspersoon waarvoor het bestuur in feite optreedt. Ook binnen de onderneming is de feitelijke beheersmacht in handen van het bestuur komen te liggen: de aandeelhouder wordt niet meer aangesproken op de plaats waar de belangrijke beslissingen worden genomen. De conclusie luidt dat de aandeelhouders voor de leiding van de N.V. tot de externe groep „publiek” zijn komen te behoren. Als beleggers behouden zij evenwel betekenis als marktpartij.

Ba VI - 16
E 642-4

Maandschrift Economie, oktober 1961

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

De graad van mechanisatie en beloningswijze

Jong, I. r. P. A. W. de; D. r. N. W. Bruijn is — De Hoge Autoriteit van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (E.G.K.S.) heeft een aantal rapporten gepubliceerd over de graad van mechanisatie en beloningswijze in de staalindustrieën van de aangesloten landen.

I. r. P. A. W. de Jong bespreekt de conclusies uit de Belgische, Duitse, Franse, Italiaanse, en Luxemburgse rapporten. Opvallend zijn de tegenstrijdige conclusies welke in diverse landen gevonden zijn. In het Duitse rapport, bijvoorbeeld, komt naar voren dat de arbeiders door de mechanisatie meer mogelijkheden hebben het werktempo en de produktiehoeveelheid op te voeren, terwijl dit in het Belgisch rapport juist wordt ontkend.

D. r. N. W. Bruijn bespreekt het Nederlandse rapport. Hieruit blijkt dat de werkomstandigheden door de mechanisatie aanzienlijk gunstiger geworden zijn; de lichamelijke belasting werd lager; de arbeiders hebben minder invloed op de produktiesnelheid maar meer invloed op de kwaliteit; er moeten hogere eisen aan scholing en ervaring worden gesteld. Uit een interview met de arbeiders bleek, dat alhoewel de meesten het prestatie-urloon als een stimulans beschouwden zij toch de voorkeur aan een vast loon gaven. Dit laatste in verband met de voordelen daarvan voor hun gezinsbudget. Het rapport concludeert dat ook bij voortschrijdende mechanisatie de arbeiders de kosten kunnen beïnvloeden, maar dat individuele normstelling nauwelijks in aanmerking komt zodat de premieberekening het beste per ploeg kan geschieden.

Ba VII - 2
E 641.215

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, oktober 1961

Alertness during the night shift

Corcoran, D. W. J. — In laboratoria tracht men de omstandigheden waaronder nachtarbeid wordt verricht na te bootsen en de gevolgen van deze arbeid te onderzoeken.

Dit onderzoek wijst onder meer uit dat, als gevolg van slaperigheid, verzuimde handelingen meer voorkomen dan foutieve. Ook blijkt de nauwkeurigheid van de arbeid minder te worden beïnvloed dan de snelheid van werken, vooral indien het mogelijk is bij een-tonige arbeid gedurende de nachtelijke werktijd veelvuldig verwisseling van taken in te voeren. Behalve door deze vergroting van het aantal taken per arbeidsnacht kan op andere wijzen getracht worden de waakzaamheid van de nachtarbeider op peil te houden. Gewezen wordt op meer en kortere onderbrekingen, gedurende welke toch actieve ontspanning gewenst is, op alarmsignalen bij slechte prestaties, op de activerende invloed van fabriekslawaai in het algemeen en op andere middelen van stimulering, hetzij uitgaande van de arbeider, hetzij van de te verrichten taak of van de arbeidsomgeving.

Overigens blijft wekelijks wisseling van dag- en nachtdiensten geboden omdat de nachtelijke slaap gedurende het weekeinde de heraanpassing aan de omstandigheden van nachtarbeid zeer bemoeilijkt.

Ba VII - 6
E 641.214

The Manager, november 1961

Waarde vaste bedrijfspensioenen

In het oktobernummer 1961 van het Sociaal Maandblad Arbeid wijdt Mr. E. J. Offerhaus een kritische beschouwing aan het advies van de S.E.R. over waarde vaste bedrijfspensioenen. De schrijver ziet mogelijkheden om de waarde vastheid van de pensioenen te

bevorderen binnen het kapitaaldekkingssysteem. Aan het voorgestelde systeem van herverzekering door de bedrijfs- en ondernemingspensioenfondsen bij een instituut dat met een omslagstelsel werkt kleven bezwaren. Voor een goed functioneren van het systeem is het nodig dat alle bedrijfs- en ondernemingspensioenfondsen door de wet gedwongen zullen worden mee te doen aan de herverzekering bij het centraal vereveningsfonds terwijl tevens de uitkeringsbasis voor alle deelnemende fondsen dezelfde moet zijn. Van de autonomie van de afzonderlijke fondsen blijft dan weinig over. De liquidatie van het kapitaaldekkingssysteem bij de bestaande fondsen kan bovendien grote moeilijkheden opleveren.

In hetzelfde nummer wijdt Prof. Mr. N. E. H. van Esveld in zijn artikel „Waardevastheid van pensioenen”, een korte beschouwing aan het S.E.R.-advies. Van bijzondere betekenis is dat de wenselijkheid van de waardevastheid van pensioenen wordt gesteld. De A.O.W.-voorziening, waarvoor de waardevastheid in 1954 reeds is aanvaard, is onvoldoende als minimumpensioen. Terecht sprak de S.E.R. zich in haar onderhavig advies uit voor verhoging van de pensioenen zowel bij inflatieloonronden als bij welvaartsloonronden. De moeilijkheden voor het bereiken van waardevastheid, hetgeen volgens de meerderheid van de leden van de S.E.R. alleen mogelijk is door het omslagstelsel, liggen niet zozeer op het gebied der financiering doch voornamelijk op dat van de organisatie. Alle dringend gewenste middelen tot verbetering van de bedrijfspensioenen tasten de zin van het voortbestaan van de fondsen aan.

In zijn artikel „Waardevaste bedrijfspensioenen, A.O.W. en bezitsvorming” in Economisch-Statistische Berichten van 20 september 1961 merkt C. P. A. Bakker op dat in het S.E.R.-advies weinig of geen aandacht wordt besteed aan de bezitsvorming voor de oudedagsvoorziening en de ontwikkeling van de kosten der A.O.W. in de toekomst. Verbetering van de oudedagsvoorziening doet de bereidheid tot sparen voor de oudedag afnemen terwijl naarmate onze bevolking vergrijsd het premiepercentage van de A.O.W. zal stijgen hetgeen een te hoge druk op het inkomen van het werkende deel van de bevolking kan leggen. Dit kan worden ondervangen door het uitstellen van de ingangsdatum van de uitkering. Een verhoogde en uitgestelde A.O.W.-uitkering leent zich beter voor het verkrijgen van waardevaste ouderdomsuitkeringen, dan thans het geval is. De uitkeringen van bedrijfspensioenfondsen, gevoegd bij eigen besparingen zijn bijzonder geschikt om de uitstelperiode te overbruggen. Een dergelijk systeem stimuleert de bezitsvorming en is een prikkel voor het kweken van verantwoordelijkheidsbesef.

Ba VII - 9
E 313-1

Sociaal Maandblad Arbeid, oktober 1961
Economisch-Statistische Berichten, 20 september 1961

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

IX. VERZEKERING

Overheidstoezicht op het schadeverzekeringsbedrijf?

Bakker, C. P. A. — De financiële moeilijkheden, waarin één van de Nederlandse schadeverzekeringsmaatschappijen blijkt te verkeren doen bij velen de vraag opkomen waarom in Nederland geen overheidstoezicht op deze bedrijfstak bestaat.

Overheidstoezicht op het schadeverzekeringsbedrijf kan nooit een waarborg vormen tegen vermogensverliezen, zoals bij het levensverzekeringsbedrijf de facto het geval is. Immers, een belangrijke verslechtering van de financiële positie zal bij een levensverzekeringsmaatschappij in het algemeen niet binnen een korte tijd optreden, terwijl dit bij een schadeverzekeringsbedrijf wel het geval kan zijn, omdat de portefeuille van de contracten bij de schadeverzekeraars sneller wordt vernieuwd dan bij de levensverzekeraars.

Er zijn echter wel enige overheidsmaatregelen, die volgens de auteur een grotere zekerheid kunnen brengen. De schrijver noemt hier de volgende maatregelen: Het schadeverzekeringsbedrijf mag slechts in de vorm van een N.V. worden uitgeoefend, met een maatschappelijk kapitaal van minimaal f 1 miljoen, hetgeen moet worden verhoogd als de activiteit van het bedrijf zich uitbreidt. Iedere schadeverzekeraar moet zijn jaarverslag, voorzien van een verklaring van een registeraccountant bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken ter inzage deponeren. Elke verzekeraar dient bij te dragen in een fonds ter schadeloosstelling van tengevolge van faillissement gedupeerde schadecrediteuren. Bij een faillissement dienen de vorderingen wegens onverdiende premieën buiten beschouwing te blijven zolang de overige crediteuren niet ten volle zijn voldaan.

Bb IX - 1
E 635.4

Economisch-Statistische Berichten, 4 oktober 1961